

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Meghívó. Felkérjük a „Makói függetlenségi és 48-as párt“ végrehajtó bizottságát, hogy 1913. évi augusztus hó 24-én vasárnap délután 3 órakor az Uri-utcai postaház udvarán levő III. függ. olvasóköri

RENDKIVÜL FONTOS ÉRTEKEZLETRE

teljes számmal megjelenni sziveskedjenek.

Tisztelettel: **AZ ELNÖKSÉG.**

Megujhodik a makói függetlenségi párt.

Makó, aug. 23.

E lapok hasábjairól jelentjük be Makó város közönségének azt a fontos és nagyszabású megujhódást, mely a makói függetlenségi párt kebelében legközelebb végbemegy.

A makói függetlenségi párt végrehajtó bizottsága vasárnap délután a III. kerületi olvasóköri fontos értekezletet tart, melyen a párt teljes újjászervezését és a jövőendő harcokra való buzgó felkészülést fogja elhatározni.

A makói függetlenségi pártnak szüksége van erre az alapos munkára. Nem szégyeljük bevallani, hogy a makói s a megyei függetlenségi párt vezetése gyöngye kezében volt eddig s ugyszólván nem a vezetőség tartotta a pártot, de a párttagok tartották s irányították a vezetőséget.

Nekünk erős vezetőre van szükségünk, főként azonban olyanokra, kikre a pártnak van szüksége s nem a vezetőkné a pártra.

A lanyha vezetésnek s az erőlen kormányzásnak tudjuk be azonos vereségeket, melyek a makói és csanádmezei függetlenségi pártot a multban érték. Mert, hogy vereségek érték bennünket, ezt nem szégyeljük bevallani, sőt a vereségek elismerése buzdít bennünket arra, hogy minél buzgóbban igyekezzünk a csorbát kiköszörölni.

Hiszen kiáltó szégyen volt az, hogy Csanád vármegye törvényhatósági bizottsága egyre másra hozta a mungóknak kedves határozatokat. S miért volt mindez, mert a mungóknak egy két szótöbbségük volt s ezt a pár szótöbbséget mikor kellett, harcvonalba tudták állítani.

A makói függetlenségi párt vezetésének gyengeségére mutat már az is, hogy mungóék többségre tudtak szert tenni a megyebizottsági tagválasztásoknál. Anyira ment a függetlenségi vezetés gyöngesége, hogy még az Aradi-utcában, ahol szintiszta függetlenségi emberek laknak, még ott is választottak egy mungó megyebizottsági tagot.

Arról meg már nem is akarunk hosszasan beszélni, hogy a bujái részen is a függetlenségi párt jelöltje helyett mungó jutott be a törvényhatósági bizottságba. Így

aztán nem csoda, ha Justh Gyula vármegyeje fekete-sárgább határozatokat hoz a leglabancabb, a legmüngőbb törvényhatóságnál is.

Maga a függetlenségi érzelmi polgárság is látja ezt a kárhözvont vezetőket s ép ez adja a holnapi végrehajtó bizottsági ülés legfontosabb tárgyát, azt tudnillik, hogy most már torkig lakva az eddigi vezetés kárhözvont gyöngeségével. Makó város függetlenségi polgárai oly formán akarják ezt megváltoztatni, hogy arra való, egész emberek kezébe teszi le a párt intézését s további sorsát.

Mert a makói függetlenségi párt nagy nagy munka vár. Közelednek a megyei bizottsági tagválasztások, a városi képviselőválasztások, melyekre nézve nagyon óhajtanánk tartjuk, hogy a függetlenségi párt jelentékenyen megyarapodva kerüljön be a megyebizottságba, mint a városi képviselőtestületbe.

De meg kell válogatni jól a párttagokat is, mert van ám a függetlenségi pártban sok álfüggetlenségi is. Olyanok, akik mindig az első sorban ülnek, legjobban lármáznak s verik a mellüket, a másik percben pedig ők az elsők, a kik a munkapártnak besugják, hogy mit határozott a függetlenségi párt. Nem írunk neveket, de mindenki ismeri az ilyen álfüggetlenségeket, akikről nem lehet eléggé óvni a pártot. Az ilyen egyéneknek tudni kell adni, hogy odakünn tágasabb s semmi helyük sincs a párt ügyei s vezetése körül.

A makói függetlenségi párt végrehajtó bizottsága tehát alapvető munkát végez vasárnap délután 3 órakor. Nem tudjuk tehát kellőképpen hangsúlyozni, hogy ezen a gyűlésen minél számosabban jelenjenek meg. Legyen ott mindenki, aki a függetlenségi eszmék győzelmét óhajtja.

Végül magunkról is kell néhány szót írni. A függetlenségi eszmék terjesztése körül s a mai sötét politikai viszonyok nehéz, küzdelmes harcaiban a „Makói Független Újság“ az, amely büszkén s bátran lobogtatja Justh Gyula zászlaját, az igazi 48-as függetlenségi eszmék dicső lobogóját. A makói és csanádmezei függetlenségi párt szervező munkája közül, szerénytelenség nélkül állítjuk, nagy érdemeik vannak.

A „Makói Független Újság“ ezt a munkát a párt iránti lelkesedés-

ből, igaz buzgalommal s hűséggel végzi.

Nehéz munkánkban azonban szükségünk van a párt tagjainak a bizalmára s erkölcsi támogatására.

A makói függetlenségi párt s a függetlenségi érzelmi polgárság bizalma s erkölcsi támogatára kísért eddig is utunkon s segített bennünket diadalra.

Most, hogy újból kezdődik a nagy harc, hogy a függetlenségi párt megujhodik, tartis minden függetlenségi érzelmi ember kötelességének, hogy minden erejéből támogassa a függetlenségi eszmékért Makón és Csanád megyében most már egyedül küzdő „Makói Független Újság“ot.

A holnapi pártgyűlés, mely a párt diadalmas megujhódását fogja kimondani, korszakalkotó lesz a makói és csanádmezei függetlenségi párt életében, ép ezért Makó és Csanád megyei függetlenségi polgársága méltó érdeklődéssel tekint e nagyfontosságú értekezlet elé, melytől új erőt és új győzelmeket vár.

Az Aradi-utca kövezése.

Jóváhagyott határozatok.

Az Aradi-utcán keresztül vonuló állami út rendezése végre dűlőre jut.

Most már jóvá van hagyva a városnak azon határozata, mellyel a megállapított hozzájárulási költségek fizetését elvállalta és a jóváhagyó határozatokat eljuttatták a makói kir. államépítészeti hivatalhoz.

Az államépítészeti hivatal főnökének Gellér Béla műszaki tanácsosnak is régi terve ezen utcaszakasz rendezése, sokat buzgókodott már, hogy ezen ügy megfelelő megoldást nyerjen, éppen azért bizakodunk abban, hogy az út kiépítését Makó város érdekeit mindig szívén viselő műszaki tanácsos, még az ősz folyamán megkezdi.

Amint már többször kifejtettük égetően szükséges ennek az utcaszakasznak a legsürgősebb rendezése, mert különösen, amióta az automobil közlekedés is növekszik az azon való közlekedés mindinkább veszélyesebb lesz.

Reméljük, hogy az Aradi-utcai régi vágya mielőbb teljesülni fog.

Szökés a makói szeretet házból.

Levél a Makói Hírlap szerkesztőjéhez.

Ugy látszik, mégis csak a nyilvánosság elé való volt a Halasi Mária szökése, mert a „Makói Hírlap“ ma közel 2 és fél hasábon foglalkozik vele. Mégis ép Vertán Endre ur volt az, aki szerkesztőségünk telefon kérdéskódására kijelentette, hogy ez az ügy nem tartozik a nyilvánosság elé.

Újból ismételnünk kell, hogy a szeretet ház igazgatója kijelentette kérdéskódásunkra, hogy Halasi Mária nem szökött meg az intézetből, holott akkor már 4 makói rendőr kereste városzerte, sőt Halasi Mária annyira megszökött, hogy még most sem került elő.

De rá akarok térni a szerkesztő ur egy némely kijelentésére. Abban igaza van, hogy mindezekig még nem látogatta meg egy makói újságíró sem ezt az intézményt, mely mint hírlík, elsőrangú a maga nemében, de ebből még nem következik az, hogy ha egy leány megszökök az intézetből, ne lehessen megírni, pláne ha az a szökés olyan szenzációs, hogy a leány még a bíróság fogházából is megszökök. Szerkesztő Ur! erről sem az intézmény, sem az intézet vezetője nem tehet. Ez még a kassai javító intézetben is előfordul, ahol pedig hasonlíthatlanul nagyobb a felügyelet és a szigor s az ilyesmit mindenütt megírják.

Mi a szökés körülményeit akarjuk megtudni s azt, hogy Halasi Mária tényleg oly elvetemült leány-e, aki annyiszor megszökött a menházából, a buoapesti rendőrség tolong kocsijából, sőt a makói járásbíró fogházából. A lehető legridegebb elutasításban volt részünk. Kollegánk részéről egész más elbánást vártunk.

Ami pedig a magyarországi gyermekvédelmet illeti ehhez mint tanító szólok. Vertán Endre szerkesztő ur, ebben nem vagyunk kollegák, mert én nemcsak újságíró, de pedagógus is vagyok. Mint pedagógus állítom, hogy nem méltó a huszadik század nevelési vívmányaihoz, a körültekintő türelmes szeretetteljes neveléshez, valakinek a haját tövig lenyírni, akár büntetésből, akár azért, mert fér-

ges volt a feje. Egy 18 éves leányt egyedüli ékességétől, a hajától megfosztani nevelő elv lehet, de csak Csanádmegyében, ahol hallomásos szerint egyszer a cigányokat Végegyházán megbélyegezték a szó legszorosabb értelmében. Ahol eleven embereket bélyegeznek, ott 18 éves leányokat kopaszra lehet nyírni.

A magyarországi gyermekvédelem első helyen áll abban, hogy a gyermekeket agyon védik. Az intézetben ugyszólván tejben-vajban fürösztik őket. Személyesen meggyőződtem arról a szegedi gyermekmenhelyen. De minek menjünk Szegedébe, a makói szeretetház elsőrangú intézmény, én még nem láttam, de akik látták, szavahihető uriemberek elragadtatással beszélnek fényes berendezéséről s arról a nagyszerű ellátásról, melyben a leányok ott részesülnek. Kitérő, intézetbeli ellátásuk után, ezek a lányok, vagy lelencék ha kikerülnek az életbe valamelyik tanyai gazdához, vagy szegény emberhez; itt nincs mindennap husleves, hus és főzelék ebédre, tej vagy kávé reggelire, főzelék, vagy másvalami vacsorára, hanem a makói szegény ember ellátja a maga gyermeke tarisznyáját egy darab kenyérrrel, szalonnával egy-két almával megvan az egész napi koszt, este kap csak valami főtt ételt, rántott levest, vagy tarhonyát. Most csak vasárnap eszik. Most már ha ilyen helyre kerül a gyermek, mert legtöbbször ilyen helyre kerül, már a harmadik-negyedik nap megszökik.

A makói rendőrségen egy évben legalább 100 ilyen szökési esetet jelentenek be. Ez pedig csak a menházbéli agyonvédtet nevelés következménye. Szeretetteljes, de mégis szigorú s a magyar, legszegényebb néposztály életmódjához mért életmód. Főként a munkára való nevelés (nem úgy, hogy a gyermekeket például napszámba kiadják dolgoztatni) kell, hogy képezze a lelenc nevelés gerincét.

Sokat e helyütt nem írhatok arról, hogy milyenek kell lenni a menházi nevelésnek. Rövidesen arra illetékes nevelésügyi lapokban foglalkozni kívánok ezzel a dologgal. Végezetül annyit, hogy a békáktól tényleg nem kérdezik, hogy lecsapolják e a mocsarat, de hogy nevelésügyi kérdésekhez, pláne a gyermekvédelem kérdéséhez hozzászólni, mégis csak megillet egy 14 éve nyilvánosan működő tanító, ezt Szerkesztő ur is elismeri.

Harag azonban csakugyan nincs.
Gross Henrik.

Gyilkosság az asszony miatt.

A kegyetlen apa.

A minap a csöndes Hajdubagos községben kegyetlen cselekedetre határozta el magát Szabó Ferenc gazdálkodó.

Szabó pár évvel ezelőtt megnősült s házasságából több gyermek származott. A család neveltetéséhez nem volt elegendő vagyona, a mi elkésztette a férjet, itaira adta magát s ezzel elidegenítette a feleségét. Eleinte szép szóval kérlelte az asszonyt, hogy térjen a jó útra, de nem használt, mire Szabóné egy szép napon otthagya a férjét és gyermekeit.

Hónapok óta nem tudott a feleségéről Szabó Ferenc. Véletlenül szerzett tudomást, hogy a felesége Debrecenben elszegődött cselédnek. Be is jött a városba a gyermekekkel, de nem birt az asszony nyomára akadni.

Elkeseredésében visszautazott Hajdubagosra, a hol két éves kis leányát fölvitte a padlásra, ott a száját fölpeckelte és belelőtt. Véres tette után az apa a többi apróságokat akarta kivégezni, de ezek elszöktek a házból. Szabó Ferenc a revolvert maga ellen fordította. Halálos sebével úgy őt mint gyermekeit beszállítottak a debreceni kórházba, a hol a gyermek meghalt.

Az apa ki napok óta eszméletlenül fekszik, annyira jobban lett, hogy a vizsgálóbíró kihallgatta. Nehezen, de mégis elmondta a gyilkosság részleteit s kijelentette, hogy az asszony hűtlensége készítette a véres tett elkövetésére. Ha felgyógyul, Szabót letartóztatják.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár augusztus 24 Vasárnap Róm kath. Bertalan P. otostáns Bertalan Gör. kath. Augusztus 5 Nap kéli 4 óra-31 perokor, nyugszik 7 óra 40 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható Lányogtalan hóváltozás várható, még helyenkint főleg keleten, esővel vagy zivattal Szirgöyprognózis: Enyhő keleten sok helyütt csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet 20-1 Celsius.

Istentisztelet a reformátusoknál. Holnap, vasárnap a református templomokban az isteni tiszteleteket a következő sorrendben tartják: Belvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor Nagy Károly, Újvároson délelőtt 9 és délután 2 órakor Berecki László lelkész prédikál.

Erdővizsgálat Makón. Az erdőszítésről szóló törvény értelmében a szegedi erdőfelügyelőség évenként kétszer szokta megvizsgálni a makói erdőt. Kiss Ferenc erdőfelügyelő ma teljesítette Makón ezt az erdővizsgálatot és azon nézeletnek adott kifejezést, hogy Makóváros csenevész akácfa erdejét tönkretette az árvíz és helyesléssel fogadta azt az értesítést, hogy Makóváros Halmágy-csucsos vásárolt erdőt, hogy ezt mint szántóföldet célszerűbben használhassa.

Az ipariskolai bizottság ülése. A városi ipariskolai bizottság f. hó 30 án délután 5 órakor tartja ülést. Ezenn ülésen tölti be a bizottság Gebe Mihály lemondása folytán megüresedett iparos tanonc iskolai igazgatói és azzal kapcsolatos rajztanítói, továbbá egy rajzpótló tanítói állást. Az üresedésbe jött állások elnyerésére a pályázatok e hó 29-ig a bizottság jegyzőjénél, Gorcsa Péter városi tanácsjegyzőnél adhatók be.

A színház köréből. A színház látogató közönség között nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Nagy Dezső a Nádasy társulat egyik legkiválóbb művésze, a társulattól megváltik. Amint a hír elterjedt, mindenki módot keresett arra, hogy Nagy Dezső művészete

továbbra is a színházlátogató közönség élvezetére fennmaradjon. Ennek kifejezésére ívet nyújtottak a következő szöveggel: „Tekintetes igazgató ur!” Tudomásunkra jutott, hogy Nagy Dezső színművész ur a társasá kötelékéből megváltik, amidőn kifejezésre juttatjuk, hogy Nagy Dezső művészt a legelső erőnek tartjuk és hozzá a legmagasabb becsülettel és elismeréssel ragaszkodunk, kérjük az igazgató urat, hogy a makói egész színházlátogató közönség azon óhaját teljesítse, ami Önnek sem szolgálhat hátrányára, miszerint Nagy Dezső színművészt társulatához szerződtesse, hogy kiváló előadásaiiban tovább is gyönyörködhesünk. Makó, 1913. aug. 23. Az ívet percek alatt a társadalom minden részéből tömegesen írták alá és egyenként is kifejezték abbeli óhajukat, hogy Nagy Dezső tovább is Nádasy színtársulatának tagja maradjon. A magunk részéről a legkészségesebben csatlakozunk a közönség ezen kívánságához és reméljük, hogy Nádasy direktor szerződötti Nagy Dezsőt, aki 10 éven át majdnem egyfolytában jóban-rosszban kitartóan hű munkatársa volt igazgatójának és annyi gyönyörűséget nyújtott a színházlátogató közönségnek.

Egy vásott suhanc merénylete. A makói gör. kath. temető mellett írtézi kútnál gaz merényletet követelt el egy eddig ismeretlen vásott suhanc Elek Rozália 8 éves kis leány ellen, ki egy kántával vízért ment a kura. Az ismeretlen suhanc egy bádognalával, minden ok nélkül úgy fejbe-vágta Elek Rozáliát, hogy a szegény kis leány menten összeesett. A kis leány fején súlyos sérülés van, melynek gyógykezelése három hetet vesz igénybe. Az ismeretlen merénylőt nyomozza a rendőrség.

Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap d. u. 3 óratól hétfő reggelig a sürgős betegeket Dr. Bauer Ignác és dr. Istók Barnabás orvosok látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap d. u. 3 óráig azonban valamennyi orvos rendel.

Tűz Magyarcsanádon. Alvassin Makszané magyarcsanádi asszony ma reggel a parázzsal telt hamut kivitte a szemétdombra, melytől az csakhamar tüzet fogott. A gyorsan kivonult tűzoltóságnak tudható csak be, hogy nagyobb kár nem történt. Alvassin Makszané ellen gondatlan-ság miatt az eljárást megindították.

Lopások a mezőhegyesi cukorgyárban. Hogy a mezőhegyesi cukorgyárban nem a legnagyobb a vagyonbiztonság, arról a gyakori lopások tesznek tanuságot. Alig van hét, hogy mezőhegyesi tudósítónk egy-két lopási esetről ne értesítene bennünket. Ma két ilyen esetet közöl velünk tudósítónk. Aron Péter mezőhegyesi cukorgyári munkás éppen a munkába igyekezett, mikor szembe jött vele egy munkás kinézésű, előtte ismeretlen ember, ki óráját midőn azt mellénye zsebéből kivette, hogy megnézzé, hány óra van, kezéből kikapta és elutott vele. Aron Péter az ismeretlen tolvaj ellen feljelentést tett, kit a csendőrség Portyán Tivadar ugyancsak cukorgyári munkás személyében kinyomozott, miért is ellene megindult az eljárás. — A másik lopás már a mezőhegyesi cukorgyárban történt. Mihegy György-munkás a gyárból 92 korona értékű szerszámot ello-

poit és akkor csipték fölön, mikor a szerszámokat éppen el akarta adni. A csendőrség ezt a munkást letartóztatta és átkísérték a battonyai kir. járásbírószág fogházába.

Tolvaj feleség. Maroika Máté apátfalvai napszámos panaszt emelt a csendőrségen, hogy felesége; Galcsik Luca, ki őt két héttel ezelőtt elhagyta, tegnap mig 6 napszámban volt, behatolt zártalan lakásába és onnan 200 korona megtakarított pénzét ellopta. Az asszony kezdetben tagadta tettét, de később beismerte és azzal védekezett, hogy a pénzt nem lopta el csak magához vette azért, hogy férje el ne mulassa. Igaz ugyan, hogy a pénz egy fillérig megkerült, mindennek dacára az asszony ellen megindították a büntető eljárást.

Szöllőkúra. A „Sanitas“ modern berendezésű physik. diétet. gyógyintézet Verseczen az idei esős idők dacára igen nagy látogatottságnak örvend. Az itt elért gyógyeredmények kitünők. Szeptember hó 1-től kezdődőleg szöllőkúrát is lehet tartani, mely különösen az emésztési és anyagcsere zavarokban szenvedőknek ajánlatos. Közismert dolog, hogy Versecz fajszőllő termeléséről külföldön is igen jó hírből áll.

Találkozás a korcsmában. Barát Ferenc kisiratosi ember tegnap este betért a Német féle korcsmába, hol már Kovács István és Kévacs János összeférhetetlen természetű testvérek boroztak. Barát Ferenc is rendelt magának egy fél liter bort, de nem ült ahoz az asztalhoz, hol a Német testvérek ültek dacára annak, hogy ezek néhányszor hívták őt. Ez mód felett bosszantotta a két garázda természetű embert és közülök felálott Kovács János és minden ok nélkül pofon vágta Barát Ferencet, ki erre okot egyáltalán nem szolgáltatott. Barát látva, hogy veszedelmes társaságba keveredett, el akart távozni a korcsmából, de akkor ugyancsak Kovács János egy sörös pohárral úgy vágta fejbe, hogy nyomban elborította a vér. A parázs verekezésnek a csendőrök vetettek véget, kik súlyos testi sértés miatt jelentették fel Német Jánost.

Eltűnt ruhaneműek. András József keveremesi gazdálkodó kirakta tőli ruháit a kerítésre szellőzni. Nemsokára a kerítés mellett haladt el Asztalos János, ki lopás miatt már több ízben volt bűntetve. Az enyves kezű ember a ruhákból elemeit 60 korona értékűt. Minthogy azonban a lopási esetet a szomszédok az ablakból látták, még haza sem ért Asztalos a lopott ruhákkal, mikor a csendőrök az utcán letartóztatták és átkísérték a battonyai kir. járásbírószág fogházába, honnan a rovott multu ember pár nap mulva az ügészség börtönébe kerül.

Meghívó. A makói szabómunkások szakgyesülete folyó hó 24-én délután 2 órakor értekezletet tart, melyre a szaktársakat feltétlen megjelenésre felhívja a Vezetőség.

Jelenet a makói libapiacra. A makói kir. járásbírószág a mai napon afelett itélkezett volna, hogy becsületsértés-e az, ha valakiről azt állítják, hogy a legközelebbi fölmenője majom volt és ennek köszönheti létezését. P. I. makói libavágó ugyanis bepanaszolta G. H. szintén libavágót a fenti rövidesen kifejezett kategorikus kijelentés miatt. A vádlott a tárgyaláson tagadott, ellenben visszavádat emelt, mondván, hogy a főmagánvádló nem becsüzte őt, nem használt hízogó kifejezéseket, hanem mint majd minden hetipiacaon és majd mindenkivel,

Eladó föld. Valkány községben, közvetlen a kisállomás mellett 7 kat. hold szántóföld több évekre hasznosra kiadó, vagy eladó, ugyancsak a kiszombori szőlőtelepen Pincedom-ban 1 kat. hold, Kiskaszálóban fel kat. hold egészben vagy részben átadó. 20 éves bérlet, évi bérlete 90 korona. Értekezni lehet Börcsök István kereskedőnél Makó, Ujváros 872. sz. a.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepő, málfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztatás ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajjítító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajjítító 1 kor

Ezen piperezerek több kiállításon ér-mekkel lettek kitüntetve.

Tyukszem,
börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a CANNABIN használata után. Üvegje 1 kor., postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior
hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz- és hónaljzudást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphatsavat tartalmazó

Takarmánymész,
mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül bar mfi, borjúk, juhok, marhák ökrök és lovaknál. 4% kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor, 80 fillér utánvétellel bérmentve.

Kapható mindenütt.
A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél: Dr. Fleisch E. „Korona” gyógyszer-tára Győr 99.

GYORSHIZLALÓ
(abrákfűszer).
Mindennemű állatok emésztése, hizása és erősítésére. 1 doboz 90 fillér. A földművelésügyi miniszter által engedélyezve

MEDOL (creolin-kenőcs)
a legjobb szer rüh és az állatok összes bőrbetegségei ellen.

Kapható: a Csillag Drogériában Makó, Főter.

„OLLA”
GUMMIT főbb mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.

A kirakatokban kifizetett OLLA-rec-lamtblécskák az elárúsító helyeket jelzik. Ára 4.6 és 8K. tucatszárjért

OLLA gummi saját eljárás szerint készíttve és lárvamentesen védve van. O. K. I. K. 25.4.0 és 35.789.

Kapható: Brauer, Zoltán, Sándor Zsigmond, Embler, József, gyógyszer-tár-ban és Popper Gyula drogériában.

Czipész üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban o-o o-o a mai kor igényeinek megfelelő o-o o-o

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és leg-szebb kivitelben, ugyancsak megrendeléseket a leggyorsabbított a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igényeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czipőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irányul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsóbban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

NAGY ELEK czipész mester.

ÉRTESÍTÉS. A közforgalomban használt mérlegek és súlyok időszakos hitelesítése alkal-mából van szerencsém becses figyel-mébe ajánlani a már évek óta Makón, Héderváry-utca 6. szám alatt fennálló

mérlegjavító-műhelyemet,

ahol elvállalok és a hitelesítés köve-telményeinek megfelelőleg felelősség mellett javítok minden rendszerű mér-legeket és azok súlyait. Teljes tisztelettel

Papp Gyula, mérleglakatos.

Elismert legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK álló- és fekvő rendszer.
Szívógáz és benzinmotorok.
Benzin és nyersolajos cséplő garnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő újdonság! Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
gyújtófej, vízhefcsakendőzés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa
mérnöki iroda
Budapest, V., Koháry-utca 4.
Saját érdeklődésben kérjen ajánlatot!

Értesítés!

JOHNSTON

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent-János téri házamhoz való beköltözés alkalmával

mezőgazdasági gépraktáramat és javító műhelyemet teljesen megnagyobbítva rendeztem be.

Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modelű egyszerűsített és ezidőszert leg-tökéletesebb **kévekető aratógépek** a hozzá tartozó autórudhordók-kal, mely Makón és a környéken több mint 300 gazdánál működik ugyancsak megérkeztek a **kukorica ültetők.** Ugy a ké-legujabb négyzetbe ültető **vekető,** mint :: a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon. ::

Bárki által megtekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. II-12-ig **ARATOGÉP TANFOLYAMOT** tartok. Az érdeklődő gazda-Fontos még az, hogy az aratógépek ré-közönséget szívesen látom. szei nálam egész éven át kap-hatok. A legsürgősebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fenn-akadás. — Raktáron tartok kitűnő SISAL-féle kévekető zsinogot, első-rendű GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tüköracél kor-mánynyal, IMPERÁTOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzati vaspálcás boronákat, répa és szecsakavágókat.

Mindenféle gépek javítását pontosan és jutányosan esz-
közlöm Szíves pártfogást kér

LIPTÁK BÉLA
gépraktár Szent János-tér 120

Olcsó tűzifa.

I. osztályu bükk-tűzifa felvágva és aprítva

100 kilónként 2 kor. 40 fillér.

TELTSCH ADOLF

Telefonszám 49.
Liget-utcai fatelep.

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és minden-nemű ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legujabb újdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönséget, hogy a saját érdeklődésben is címemre figyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelőtt tartva, gyászbesetek alkalmával bevásár-lás végett közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyíta-ni, köztudomásu dolog, hogy a **legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb megelégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Örangyal”** disztemetkezési vállalata ::

MAKO, Kenyérpiac, (Tókey-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, va-lamint Makó vá-ros legrégibb eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen ujonnan be-rendezték és új árakkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a leggyorsabbított a legdiszesebb pompadiszosztályig utólérhetetlen díszszel és olcsó árakon. — Előforduló gyászbesetekben kérem a t. közönség nagyra-becsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

Eladó ház. Honvéd-utca 52. számú ház a királyhegyesi-ut közelében szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Szöllösi Mihály a Zeidler malomban.

Eladó ház. Makón, a Fekete-utca 66. számú házam jutányos áron eladó. Vevő a házat azonnal elfoglalhatja. Értekezni lehet a tulajdonosnál Szabó Sámuelnél Jó Juliánával a fenti sz. a.

Gazdálkodók figyelmébe.

Tisztelettel tudatom a n. é. gazdálkodó közönséggel, mi szerint Gróf Vay-utca 14. számú házam mely gazdálkodóknak kitűnően van berendezve, és ezen szám alatt 1 drb. szecska, 1 drb. répa vágó gép, 1 drb. vas borona, 1 drb. D. 10. M. N. jegyű kitűnő valódi Sack oke és kocsik más vállalat miatt szabadkézből azonnal eladók. Bővebbet a fenti szám alatt Erdel Sándornál.

Valódi védjegyű.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS! THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 49. Különösen a jelenlegi RENDKÍVÜL OLCÓS ÁRAKRA figyelmeztetjük a vásárlókat.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okoszerű kezelés mellett az Ideál-arkenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szereshetők be.

Telefon-szám: 65

Telefon-szám: 68.

CZIGÁNYPRIMÁS

cseré ingyen! — Kérjen nagy **Óvás!** Figyelem a Wágner névre és 15. házszámra fényképes árlégyéket

„Király Ernő mulat”

ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sirni”, „Futóbolond”, „Temetés volt a faluban” stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

Wágner „HANGSZER-KIRÁLY-nál

kaphatók. — Budapest, József-körút 15 a. Alig használt nagy dupla hanglemezeket óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! — Lemez

Tisztelettel van szerencsém a t. vásárló közönséget értesíteni, hogy a **Kocsis és Skopál** cégéből kiléptem és a városháza épületében (Pallagi Ernőné helyén)

üveg és porcellán kereskedést

nyitottam. Elvállalok képkeretezést, épület üvegezést, lakásokat villamos csillárral és cserép kályhával való fölszerelésre.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Kocsis Mihály.

ÉRTESÍTÉS.

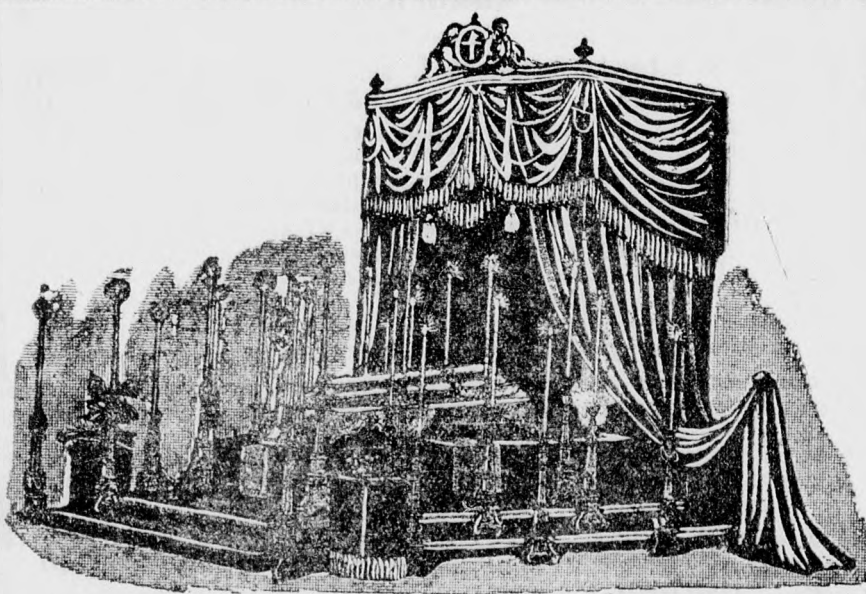
Teljes tisztelettel értesitem Makó város és vidéke közönségét, hogy Tamás Mihály úr kézmű- és divatáru üzletét átvettem, illetve **MEGVETTEM.**

Tekintetbe véve, hogy az átvételnél sikerült a raktárt olcsón megszerezni, elhatároztam, hogy mielőtt az új és divatos árukkal felszerelném, az átvettek mélyen leszállított árban árusítom ki. Nb. támogatásukat kérve,

vagyok tisztelettel: **Tamás Mihály** utóda

VERMES MIKSA, (lud-piac).

Szigorúan szabott olcsó árak!

Kérem hirdetésemet átolvasni!
HORVÁTH NÁNDOR Makó város és vidéke **disztemetést rendező intézete**
Makón, Szegedi-utca I. szám. (Glück-féle házban.)

Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással.

Hullaszállítást és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és a legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle színezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek. **Sirkoszoruk** érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsátom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyiszintén ravatalozást is díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és a legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

Horváth Nándor
disztemetést rendező intézete.

Eladó föld. Az igási és rákosi-ut között a Rác-ut közelében **egy fertály tanyaföld**

szabadkézből eladó vagy haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Borbás Józseffel Vásárhelyi-utca 382. régi szám, Kudar gyógyszerár mellett.

CREOLIN

elismerett legjobb fertőtlenítő szer latálók, fekvőhelyek, póce- és ganójdombok fertőtlenítésére. **ISTÁLLÓBAN** a háziállatok mosásához, rovarok távoltartásához és férgek elpusztításához. Valódi csak **PEARSON** féle. Közlekedési ismertetést a creolin rópiratot és ingyen mintát az egyedüli raktár:

Csillag Drogéria Makó, Főter. ad.

Menyasszonyi bútorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régi sörház), Teitsch Adolf gőzmalmával szemben. **MEGRENDELÉSEKET** a legújabb minták után készítik. Elvállalok **ÉPÜLET, PORTÁL- ÉS BOLTBERENDEZÉSEKET** a legjutányosabb árak mellett. Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel
Alexi József épület és bútor asztalos.

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen ::

GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT

míg **Gulácsi János** gazdasági gépraktárát meg nem tekintti, ahol is mindenféle gazdasági gépek u. m.: gőzgépek, motorok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkor a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. közönség rendelkezésére. Raktáramat bárki minden vételkényszer nélkül meglekintheti ::

A nagyérdemű közönség szíves megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel **Gulácsi János** vasipartelepe és gépraktára **MAKÓ, (Ludpiacz.)** Telefon szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMÁ

Utóherhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalomt okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégegyulladás megszüntet, valamint láz, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbiznál, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfogés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelet, orvancot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott tostraszokat, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: **Thierry A. Órangyal-gyógytárának** Pregrada, Rohits mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz a megszüntet vörmegezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emiokeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütös, szúrás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, száika, por, serét, tüske stb. kinövésnek, karunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgyulladás, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló rákfokosnál, vérkelekedésnél, fülfolyságnál, valamint kipálás esetén csossemőknél stb. stb. kitűnő hatású. 2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógyszerárban, valamint az ország legtöbb gyógyszerárban. Nagyban: Thalmyer és Seitz, Kochmeister utódi, Radanovits Testvérek droguerárban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal gyógyszerárából, Pregrada, Rohits mellett.

ÜZLET ÁTHERYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szövetekeket nagy választékban, **SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ** kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa

férfi szabó.

„CORMICK“ az aratógépek királya

Szilárd a szerkezetben

Könnyű a vontatásban

Legegyszerűbb a kezelésben.

Eredeti Cormick Manillazsineg

raktára **Glück Samu** cégénél **Makón.**

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárában készült legújabb golyós-esapágyas cséplők, két hengeres 14 légkörös uti mozgonyok, szívógáz, nyersolaj és benzinmotorok. :: Árajánlattal szolgál **GLÜCK SAMU** kerületi :: képviselő **MAKÓ.** ::

Kukorica-ültetőgépeket műtrágyázóval, Combinált vetőgépeket, egy és több vasú aczélekeket, fogas- és láncboronákat, lógereblyéket, szecska-vágókat, Kalmár rostákat és ujjonnan hitelesített mérlegeket legolcsóbban szállít **GLÜCK SAMU** gépraktára **MAKÓ.**

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselöte:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. ::-::

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

Szent-Margitszigeti üdítővíz Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatása, egészségpótló ital. Főlerakat: a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz. Kovács Károly cégnél Makó. Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható.

30. kat. hold prima föld

közel a városhoz hagyma alá kiadó

Iritz Miksánál.

Felülmulja a Sack ekét
a legujabb tükör acél eke

pormentes taligával, jobb és olcsóbb, próbára adja bárkinek

Halász Á. gépkereskedő Kossuth-utca 11., a városi mázsaház mellett. ::

A legujabb vetőgépek megérkeztek!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabb bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfűzde Részvény-Társaság főraktárosa.

Uj lisztüzlet.

Tisztelettel van szerencsénk a t. fogyasztó közönséget értesíteni, hogy a Hunyadi-u. és a Főtér sarkán, a Makói Takarékpénztár épületében egy

liszt és fűszer fiók üzletet

nyitottunk, hol állandóan a legjobbnak elismert liszt, korpa, derce és magdara a legolcsóbb napi áron kerül eladásra. Tisztelettel

Zeitler Rudolf és Társai R.-T.

ÉRTESÍTÉS. Saját termésh fehér és siller xx xx xx xx xx
HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugaralon saját házámban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszer-árut, u. m.: cukrot, kávét, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható. Szives pártfogást kér

Id. Joó Antal.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben nemkülönbön pongyolák, kűlön blousok és aljakban felöltők sűszoknyákban!!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok.

Nagy választéku női fehérnemű raktár.

Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Főtér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

ővele is hepciáskodott és többek között „számár, bolond, kötnivaló gazember, bitang eredj haza köztözesd meg magad“ kifejezésekkel illette. A mindkét oldalról felvonultatott tanúk mindkettőnek igazat adtak, helyesebben a tanúk a vádat és a viszonydat törvénytörtenként igazollák. Ennek hatása alatt P. I. főmagánvádló igyekezett ugyan kiszónokolni, hogy csak az ő tanúi azok, akik az igazságot képviselik, de végül belátta, hogy őt is megbüntetné a bíróság és így a vádat és viszonydat visszavonták. Ezek után nem volt alkalmá a bíróságnak ítélkezni afelett, hogy a majomtól való származás elméletének egyes egyénre való alkalmazása becsület sértés e, vagy sem.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Losonczy utca 13. Diszkrét szétküldés.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezők: D'rozy Imre Borbás Máriával. Házasságot kötöttek: Molnár Balázs Patnoki Rozáliával.

Közeleg a beiratás ideje

Mikor kezdődnek a beiratások

A makói róm. kath. elemi népiskolában az 1913-14. tanévi beiratások 1913. szeptember hó 1-től 5-ig tartanak meg. Felhívjuk az érdekelteket, hogy tanköteles gyermekeiket okvetlenül beírassák, mert a késedelem bírságot von maga után.

Az első osztályba lépő új tanulók értesítő könyvekre 12 fillért fizetnek. Azon tanulók, akik már iskolába jártak, kötelesek értesítő könyveket felmutatni, mert a felvétele csakis ennek felmutatása alapján történik.

A református iskolában

A beiratások a református iskolában szeptember 1., 2., 3. napjain lesznek megtartva, 4. én tanév megújító isteni tisztelet, mely után a rendes tanítás megkezdődik.

Az I. osztályba a tanulók csakis szülei tanúsítvánnyal vétetnek fel, mely az anyakönyvi hivatalban e célra ingyen kapható, a többi osztályokba az értesítő könyvecské alapján. Minden szülő köteles 50 fillér beiratási díjat fizetni. Az esetleges felmentést kérő folyamodványok kedden felszerelve szept. 8-ig Bereczky László iskolaszéki elnökhöz, vagy Czirbus István ig. tani tóhoz nyújtandók be.

Kegyetlen rablógyilkosság.

Megöltek egy gazdag öregasszonyt a pénzéért.

Nagybecskerekéről egy borzalmas rablógyilkosság hírének közlik velünk. Beodra község leggazdagabb asszonyának, Jovanon Szávané házának az éjjel felbontották a fedélzetét és ott hatoltak be az alvó özvegyasszony hálószobájába.

Az álmában meglepett matrónát huszonöt késszurással meggyilkolták, értékes fülbevalóját fülleivel együtt kiszakították, azután felforgatták az egész lakást, nagydobozt, kasszát és minden értékes

holmit összeszedtek és elmenekültek.

Az állati kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkosság színtere borzalmas látványt nyújtott, az egész hálószoba egy vérfürdő benyomását keltette, a butorok felforgatva, a szekrények tartalma szerteszét szórva heverték a teit színhelyén.

Az emberi vadállat valószínűleg órák mulva már az igazságszolgáltatás kezei között lesz, mert súlyos terhelt bizonyíték a szerencsétlen áldozat egy szomszédja felé terelik a gyanút. Letartóztatása küszöbön áll, mert a nyomozás erőiesen folyik ellene.

Két gyermek borzalmas halála.

Megölte őket a nadragulya.

Borzalmas halállal halt meg tegnap este a szombathelyi Fehérkereszt gyermekkórházában két gyermek. A két kis szerencsétlen maszlajos nadragulyát evett a szőlősi földéken s mire észrevették tettüket, akkora már annyira elfutotta testüket a mérég, hogy nem lehetett rajtuk segíteni.

Tegnap délután történt a megrondító eset. Horváth István póstakocsi 5. éves Róza nevű leánya és Handl István Máyer-gyári munkás 4 éves Pista fia hazulról elbarangolva játszadoztak az utczen. Bolyongásukban az átkozott maszlajos nadragulyára eskadtak, a melynek mérges bogycióból ettek.

A mérgezés még délután két és három óra között történt és a mérge hatása nemsokára mutatkozott. Lángoló arccal, göcsöktől vonagló tagokkal feküdtek a szerencsétlenek s lázas állapotuk mámoruk egyre fokozódott. A megrémült szülők orvosnak mutatták meg a vergődő gyermekeket, akiket azután az orvos tanácsára a gyermekkórházba szállítottak. — Ekkor már hat óra volt. Hiába volt minden mentési kísérlet: a kicsiket este tíz óraker a kórházi halottas kamrába terítették ki.

Véres szerelmi dráma

Az elhagyott leány merénylete

Halalos végű szerelmi dráma történt ma a kora reggeli órákban a Józsefváros egyik csendes utcájában. Egy szegény szerelmes cselédeleány revolverrel rálőtt kedvesére, aki bucsulátogatását tette nála, azután maga ellen fordította a gyilkos fegyvert és szívenlőtte magát.

A Práter-utca 25. száma alatt levő házban, a földszint 6. számú lakásban szolgált Schlosser Katalin 36 éves cselédeleány. Az elmúlt éjszakát a leányt töltötte kedvese, Tóth Géza Lajos 24 éves hentessegéd. Reggel öt óraker Tóth azzal fordult a leányhoz, hogy a mai látogatása volt az utolsó. Nőszülni akar és ezért leghelyesebb lesz, ha minél előbb szakítanak.

A leány egyideig kérelte kedvesét, de amikor látta, hogy könyörgése mitsem használ, revolvert vett elő és Tóthra lőtt. A golyó a férfi karját találta és könnyebben megsebesítette. A leány a merénylet után maga ellen fordította a fegyvert és szívenlőtte magát. Nyomban meghalt.

Tóthot a mentők a Rókus-kórházba vitték, a leány holttestét pedig be-szállították a bonctani intézetbe.

Föld és ház eladás.

A marsi halom közelében 2 járar dó, valamint Vasárhelyi utca 68. ujszámú ház eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Tudakozódni lehet Péntek Jánosnál Csanádpalotán, vagy Fodor Balázs Szegedi utcai lakosnál.

SZINHÁZ.

Műsor:

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal az összes elsőrendű tagok és Heltai Hugó felléptével „Fehér Cabaret“ (művészestély.)

Vasárnap este rendes helyárrakkal bérletszünetben „Sztrájkol a golyó“ vig operett.

Hétfőn, itt először a „Samuka“ vig operett.

Kedden, itt másodszor a „Samuka“ vig operett. Nagy Dezső bucsufellépte.

Szerdán, itt először „A szent házasság“ és a „Kék róka“ vig operett.

Csütörtökön, itt másodszor „A szent házasság“ és a „Kék róka“ vig operett.

Pénteken, bérletszünetben „Művészestély“ (Cabaret.)

Böregér.

Kollár Zsuzsika első fellépte.

Telt ház nézte ma végig Strauss örök népmuzsikájú operettének a „Böregérnek“ előadását. A nagy érdeklődés a társulat új énekes művésznőjének szolgált, Kollár Zsuzsikának, ki ma este először lépett fel a makói színpadon. Kollár Zsuzsikát jó hírnév előzte meg s ép ezért igen kellemes helyzetben vagyunk, midőn azt jelenthetjük a közönségnek, hogy ezt a jó hírnevét tényleg beigazolta Kollár Zsuzsika, mert ma eszi fellépésével egy csapásra meghódította a makói közönséget. Gyönyörűen csengő hangja, mely a fe ső régiókban is fűdén, ezüstösen cseng, kellemesen lepte meg a makói közönséget, a második felvonásbani magánzáma után alig győzte tapsolni a kitudó művésznőt. Játéka is nagyon közvetlen és ügyes volt. Toaleljei pedig nagyon elegánsak voltak. Az első fellépés nagy sikere után reméljük, hogy Kollár Zsuzsika még sok nemes szórakozást s műélvezetet szerez a makói közönségnek. A mai est többi szereplői közül dicséret illeti Molnár Jankát, ki igen fess volt nadrag szerepében. A férfiak közül R. mete Géza és Káldor alakításai igen jók voltak. A részeges fogházor szerepében pedig Heltai Hugó nyújtott jóízű s pompás alakítást. A darab előadása általában kitudó volt s közönségünk pompásan szórakozott, jobban mint sok új operett zagyva zenéjén s ostoba meséjén.

— A Kék róka bemutatója. Zerkovitz Béla a hírneves zeneszerző kiváló operettje a „Kék róka“ eljutott mihozzánk is. Szerdán lesz a bemutató, cselekményét egész sorog fülbemészó nótá és formás táncz tarkítja a melyek mindenütt nagy hatást értek el. A cselekmény során Toth Péter jurátus (Káldor Dezső) a legmulatságosabb kalandokon esik át és a nagy együttesek, táncz és kuplák, amelyeket Peterdy Etus, Molnár Janka, Nádasyné, Heltai és Komlós adnak elő. — Biro Lajos kiváló író legújabb műve szintén szerdán kerül bemutatásra, a darab gyönyörű meséje központjában a Nagvságos ur (Fenyő) a Kisasszony (Verő Janka) az Inas (Káldor). A szerző a színeszerekre igazán szép és nagy feladatot biz. A bemutatók iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul, a darabokat Heltai rendezzi.

Kiadó lakás.

Az Iskolautca 17. szám alatt két szoba, konyha, speiz és melléképületekből álló lakás szeptember 1-től kiadó. Ugyanott 1 db. bicikli és 1 db. csirkékeltőgép jutányos áron eladó.

NYILT-TÉR.*)

Hivatkozással a Makói Független Ujság tegnapi Borvizsgálat Makón című közleményére megjegyezni óhajtom a nagyérdemű vevőim megnyugtására, hogy nevezett borvizsgálat nálam is volt, de miután a gyanus boroknak még egy árnyalata sem volt soha nálam, tehát tölem bor mintát nem pecsételtek, sem nem vilték.

Iritz Sámuel özv.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(164)

30. fejezet.

Mit határozott a komtesz?

Kihuzta kezét leánya kezéből és kimeresztett szemekkel bámult Tekla grófkisasszonyra.

— Megörültél? kérdé a tábornok, miután első meglepetését leküzdötte.

— Nagyon megfontoltam, atyám, viszonzá Tekla lelki erővel. A felsőbb körök ifjai utóbbi időben elhidegültek irántam, s az igazat megvallva, nem is rokonszenveztem veük soha. Szedressy jómodu, művelt fiatalember, engem rajongásig szeret, s biztos vagyok abban, hogy meg is becsül. Aztán nem is olyan szegény... Bár lóversenyeken és kártyasztaloknál nyerte összes vagyonát, de ezt nem kutatja senki... Ha Korbay doktor nem lehetek, legyek a Szedressy... .

— Leányom, oda vagyok az ámulattól! Szedressy választottad, holott ő egy közönséges kapaszkodó stréber, a ki érdekből dörzsölködik a nagyurak társaságához. Láttam több előkelő társaságban, hová befurakodott. Sehöl sem nézték jó szemmel.

— Nekünk szíveséget is tett, lo-vagiasan viselkedett, elhallgattatta a lapokat, melyek Korbay meglátogatása miatt készséggel meghurczolták volna a nevemet. A hála is vonz hozzá.

— Busásan megfizettem én azt a szíveséget, ne hidd, hogy Szedressy egy lépést is ingyen csinált. Hála fejében nagyon gazdag jutalom volna a te kezéd.

— Nagyon kérem atyám, ne ellenkezzék, adja beleegyezését e házasságba, különben nem megyek férjhez soha.

— Miért okozol nekem olyan nagy keserűséget, leányom?

— Mi kifogása van Szedressy ellen? Jellemtelen ember? Megcsalta atyámat? Vagy tud róla valami szegyenletest?

— Kapaszkodó érdekhajhász, ennyi a mit róla tudok. Azonkívül nem hozzád való.

— De ha én nagyon, de nagyon boldog lennék mellette.

A tábornok nagyot sóhajtott és visszafeküdt párnáira.

— Tégy belátásod szerint, monda szomoruan, de én nem nevezem fiamnak soha, soha!

Folyt. köv.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetés.

A csanádi vasutak Makó állomásán augusztus 25-én délután következő árúk nyilvánosan elárvereztetnek u. m.: 1 láda turó 30 kg., 50 drb tojásos láda 875 kg., 2 láda sóborszesz 177 kg., 1 bál kézmű 48 kg., 1 hordó gépszir 230 kg.

Makó, 1913. augusztus 22

Állomásfőnök:
Babos.

Borszűrő kád

25 akós, használt, igen jó karban eladó. Cim a kiadóhivatalban. :-: :-:

Eladó ház és föld.

Panyor Sándorné Lengyel Rozália Arany János-utca (régiben Borkák-utca) 2020. régi szám alatt levő ház és egy fertály ugarföld a királyhegyesi útfélen szabadkézből örökáron eladók. Tudakozódni lehet Lengyel Jánosnál Bathyány utca 37. ujszám alatt.

Kiadó föld.

A földéki határban a vásárhelyi-ut mentén, a község alatt másfél fertály tanya föld ugarjával és a rajta levő tanyaépülettel együtt gabona termés alá, valamint az igási ut mentén levő egy köhlös ugar föld is gabona termés alá több évre hasznóképp eladó. Értekezhetni lehet: **Tamasi Ferenc** tulajdonossal Földéki, Ferencz-József utca 3 szám.

Egy jó karban levő

Wertheim szekrényt

megvételre keresünk és 2 ügyes fiu. molnár tanoncnak felvétetik **Dobsa Péter** és **Tarsa henger** malomban Zöldfa-utca.

Ma vasárnap aug. 24. színház után

nagy tombolaestély

a „KORZÓ” kerthelyiségében. Külön ó-szikla bor lesz kimérve. Rossz idő esetén a tombola a kávéházban lesz megtartva.

Ligeti Róbert
kávés.

Eladó nagy birtok.

Nagyvárad mellett, telekkönyvileg már parcellázott, körülbelül

1500 holdas kitünő minőségű fekete szántóföld

igen kedvező vételáron, esetleg igen olcsó kamatos törlesztés mellett azonnal eladó. Venni szándékozók nálam jelentkezzenek:

Baróti Endre

ref. tanító, Szikszay-utca 4. sz.

Kátránypapír és

kátrány 60 kilós hordókban is legolcsóbban kapható

Weisz Dávidnál

ARAD, Kossuth-utca 62/d. szám.

Sürgös figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipereszappan, kozmetikai, arc- és kézpolási, háztartási, hajpolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeket a legjobbat a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET” melyet ingyen és bérmentve küld:

„HEZ” illatszer- és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Losonci-utca 13/hz.

Nemes füzvessző gacsibai tanyámon eladó.

:-: **Mandl Zsigmond.** :-:

Kövecs Antalnak a földéki határban fekvő földjéből mintegy 40-50 kat. hold vöröshagyma és foghagyma alá egy évre hasznóképp eladó. Értekezhetni lehet a lakásomon. Kövecs Antal építész.

Uj hagymászsákok

a legolcsóbb árért kaphatók

Markovics Zoltán

zsákkereskedőnél

Deák Ferenc-utca 31. ujszám.

Eladó föld. A zsidó temető mellett járan fomat örök áron kedvező fizetési eltelek mellett eladom. Értekezhetni lehet Iricz-féle tanya széna rakodó mellett.

Eladó vagy kiadó

a Gyöngy-utca 1177. számú ház, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, nagy kocsiszín, köves udvar s egyéb mellékhelyiségekből. Értekezhetni lehet a fenti szám alatt **Matusik István** tulajdonossal.

Kiadó föld.

Az apátfalvai kákási ugarban levő 32 kat. hold föld gazdasági épületekkel együtt, egészben vagy részleteként is, gabona termés és vetemény alá több évre hasznóképp eladó. Értekezhetni lehet **Böröcsök Antal** tulajdonossal Kálvária utca 61. ujszám alatt.

Eladó ház.

A Zrinyi-utca 7. ujszámú, 3070. régi számú Fűrge Ferenc féle ház szabadkézből eladó.

Értekezhetni lehet a helyszínen **Fűrge István** tulajdonossal, vagy **Dr. Kiss Pál** ügyvéddel, vagy pedig **Lőrincz István** kőműves mesternél.

Kiadó lakás.

Rákóczi-utca 29. ujszámú házban egy lakás kiadó, mely áll két szoba, konyha, éléskamra és több mellékhelyiségből. Értekezhetni lehet **Nagy Gy.** György tulajdonossal a fenti szám alatt vagy **Nagy Gy. Péterrel** Hunyadi-u. 11. ujszám.

Gazdálkodók figyelmébe!

Ki akar földjén kat. holdanként 2-3 métermáza buzával többet termelni, az vesse buza alá a **szuperfoszfát műtrágyát.**

Megrendelhető és raktáron kapható minden időben **Diós Imrénél** Makó, Vásárhelyi-utca 15. szám

Eladó föld!

Alólírott ezennel tudatom, hogy a rákosi útfélen levő két azaz **kettő járandómat**

szándékoznék örökáron szabadkézből eladni, esetleg hasznóképp kiadni. Érdeklődők értekezhetnek **Nacsza András** vállalkozónál, Hold-utca 10. szám.

Kapható: Bruner Zoltán, Sándor Zsigmondi, Ember József gyógyszerárban és Popper Gyula drogeriájában.

Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 korona, 1204. sz. superfinom tucatja 8 korona.

„OLLA” bebizonyított legjobb higiénikus **GUMMI-különlegesség** Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Arjegyzék ingyen. **OLLA** gummigyárától. Wien II/Praterstrasse 37

Modern zongorák

egyik teljesen új fekete színű, másik átjatszott jutányos áron eladók **Weisz Armin** főkantornál.

41 kat. hold föld

a valkányi határban, kocsorhíti pusztán szabadkézből örökáron eladó, vagy hasznóképp kiadó. Értekezhetni lehet **Kása András**sal a kocsorhíti pusztán.

Kéz és lábizzadást

azonnal megszüntet a Pára (formaldehidcrém) 70 fillér.

Formaldehid szappan fertőtleníti, izzadást szünteti, 1 drb. 70 fillér.

Salicylsavas hintőpor 30 fillér.

Kapható a **DROGERIÁBAN**, Főtéren.

Uj találmány!

Uj találmány!

RODOLIT

Szagtalan, tűzbiztos, vízhatlan, fagy- és viharálló.

Rendkívüli tartósság!

Kiválóan alkalmas: lakóházak, mezőgazdasági épületek, dohánypajták, malmok, téglagyárak, szőlőkolnák, kocsiszínek, magtárak, jégvermek és kuglizók fedésére. Különösen ajánlható

régi zindelytetők átfedésére.

Főraktár: Telefonszám 86.

WEISS DÁVID ARAD, Kossuth-utca 62/d. szám.

Értesítés. Tisztelettel értesitem a nagydemü közönséget, hogy

PATAKY F. J. cég

gőzfűrészt és fatelepét átvettem,

ahol a legjutányosabb árban kapható mindennemű épületfa, deszka, zindely, bognárfa, tűzifa úgy felvágva, mint hasábosan kiölelve. Tisztelettel:

Telefon 57 szám.

Ugyanott egy jöházból való **Landeszmann Mór.** fiu tanulonak felvétetik.

A NAP

Felelősszerkesztő: **Braun Sándor** Kiadótulajdonos: **Mérei Jenő**
Szerkesztőtárs: **Dr. Hajdu Miklós.**

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára **6** fill.

A NAP

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kirejtetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 K Negyedévre 4.50 K Félévre 9 K Egy óra 1.60 K

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára **6** fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szög 70 fillér, 20 szög 1 korona 40 fillér, 40 szög 2 korona 80 fillér. Kapható a dohánytűzsdékben!